

จรัณ

ใจหนอใจ ใจใดเล่า หากลองใช้มิดกรีตออกมา
ก็จักได้รู้ว่ามันเป็นเพียงก้อนเนื้ออ่อนๆเท่านั้น

มนตร์ทศทิศ

ราตรี อธิษฐาน

บทนำ

“หนูจะขึ้นไปสักการะ พระธาตุนันทร์เขavnเตี๋ยวนี!” เอื้องดาวเรียงบอกอย่างเอาแต่ใจ

“เอื้อง ฝนตกหนักขนาดนี้ ไร่พรงนี้เราค่อยขึ้นไปกันเถอะ” ปาวี พี่ชายที่เดินทางมาด้วยกันปราชญะหลบฝนอยู่ตรงที่จอดรถโดยสาร

“เสื้อกันฝนไหม” สาวชาวพม่าสวมเสื้อยืดนุ่งผ้าซิ่น ไบหน่าประทานาคาหยิบเสื้อกันฝนสีแสบสะท้อนแสงมาเสนอขายให้ เอื้องดาวเรียงตกลงซื้อและสวมทันที ลมพัดแรงขึ้น หอบฝนพัดเข้าใส่จนผมของเธอเปียกชุ่มเป็นม้วนน้ำ ไบหน่าพรมไปด้วยละอองฝน

“ลมแรงมาก พรงนี้ค่อยขึ้นไปกันเถอะ” ปาวีว่าขณะหยิบสัมภาระของเอื้องดาวเรียงใส่ถุงพลาสติกสีฟ้าขนาดใหญ่ แล้วผูกปากให้มิดชิด ป้องกันไม่ให้ความเปียกชื้นผ่านเข้าไป

“ถ้าพี่ปาวีไม่ไป หนูไปคนเดียวก็ได้” เธอมองค้อนเขา “คนอื่น ๆ ยังขึ้นกันได้เลยนี่นา ทำไมเราจะขึ้นไม่ได้ล่ะคะ”

ปาวีมองผู้คนที่ทยอยกันขึ้นรถ แล้วก็ใจอ่อนให้น้องสาวอีกตามเคย “พี่จะปล่อยให้เอื้องขึ้นรถไปคนเดียวได้ยังไง”

“งั้นเราก็ไปกันเลยนะ” เธอดึงหมวกกันฝนขึ้นคลุมศีรษะ ก้มลงพับขาทางเข้านมาครึ่งแข้ง เปลี่ยนจากรองเท้าหนังเป็นรองเท้าแตะรัดส้น แล้วเดิน

นาลีวไปยังท่ารถสำหรับโดยสารขึ้นเขา ปาวิยกลัสมาระแบกขึ้นพาดบ่า วิ่งตามเธอไปไม่ห่าง

บ้านของเอื้องดาวเรียงทำสวนผลไม้อยู่ที่เชิงใหม่ คนงานส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า เธอถูกพ่อบังคับให้เรียนภาษาพม่าตั้งแต่เด็ก เพื่อใช้สื่อสารกับคนงานในไร่ และพี่เลี้ยงของเธอก็เป็นชาวพม่าด้วย การสื่อสารที่นี้สำหรับเธอจึงไม่เป็นอุปสรรคนัก

หลังจากสอบถามคนแถวนั้นแล้ว เธอก็ยืนมองรถตรงหน้าอยู่สักพัก

“นี่เราต้องนั่งรถคันนี้ขึ้นไปจริง ๆ เหรอ” สีหน้าเธอเฉือนลงเมื่อเห็นสภาพรถโดยสารที่จะใช้ขึ้นเขา เป็นรถบรรทุกหกล้อเก่า ๆ ขนาดใหญ่ ใช้เพียงไม้พาดขอบกระบะเป็นที่นั่ง มีผู้โดยสารทั้งชาวพม่าและนักท่องเที่ยวที่นั่งอัดกันอยู่เต็มท้ายคันรถ แถวละหกคน

“นี่มันรถชนหมูชัด ๆ” เธอพูดพลางส่ายหน้า

“เปลี่ยนใจมั๊ย” ปาวิอมยิ้ม

“ไม่ค่ะ หนูอยากขึ้นไปหาเพื่อนๆ”

เอื้องดาวเรียงเป็นลูกสาวหัวแก้วหัวแหวนของเจ้าคำแพง เมื่อไรที่พ่อต้องออกงาน เธอก็ต้องติดตามไปด้วย จึงกลายเป็นว่า เมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยว เธอต้องปฏิเสธไปตลอด เพราะมักตรงกับงานของพ่อเกือบทุกครั้งไป ครั้งนี้ปิดภาคเรียนม.๖ เพื่อนๆ รวมตัวพากันมาสักการะพระธาตุนิรโรคันธาธารวณจึงไม่ได้ชวน เพราะคิดว่าเธอคงไม่ว่างอีกตามเคย แต่ครั้งนี้เอื้องดาวเรียงว่างอยู่พอดี จึงรีบตามมา

“จะขึ้นใหม่ จะขึ้นก็รีบขึ้น รถจะออกแล้ว!” นายกระเปาะรถชนหมูกล่าวเป็นภาษาอังกฤษเร่งทั้งสองคน

กว่าเอื้องดาวเรียงจะปีนบันไดที่มีแต่สนิมเกรอะกรังขึ้นไปได้ก็ลมแทบจับ พอขึ้นไปถึงก็เหลือที่นั่งเพียงสองที่สุดท้าย ตรงมุมขวาสุดท้ายกระบะ พนักพิงหลังก็ไม่มี อีกทั้งที่นั่งยังเบียดกันจนแทบกางแขนออกไม่ได้ ปาวิบอกให้เธอนั่งด้านใน ส่วนเขาจะนั่งริมเอง เพราะมันอันตราย ไม่มีรั้วกัน แต่เธอไม่ยอม เพราะหนุ่มพม่าข้างปาวิสูบบุหรี่บ่อยๆ ซึ่งเธอไม่ชอบเอาเสียเลย

แล้วเธอก็กระซอกออกจากท่าโดยสาร เธอเกือบหายใจหลังตกกระบะ
เคราะห์ดีที่ปาวีคว้าเธอเอาไว้ทัน

“ระวังหน่อยเอ็ง เกะดีๆ”

ที่นี่เธอเกาะขอบกระบะไว้มั่น

“จะขับซึ่งไปไหนคะเนี่ย บนเขาแท้ๆ”

เวลารถเร่งความเร็วกระซอกขึ้นเขา เอื้องดาวเรียงเกือบหายใจหลังหลายหน
ฝนก็เทลงมาแรงจนแทบมองไม่เห็นทาง ส่วนทางขึ้นไปก็แสนชัน แล้วยังมี
โค้งหักศอกจำนวนมาก เม็ดฝนรุนแรงซัดเข้าหน้าของเธอจนแทบ กิ่งไม้ตาม
ข้างทางก็สลับกันยื่นเข้ามาที่ท้ายกระบะ ต้องคอยก้มหลบกิ่งไม้เหล่านั้น รู้สึก
ตื่นเต้นยิ่งกว่าตอนเล่นเครื่องเล่นตามสวนสนุกเสียอีก อุปกรณ์รักษาความ
ปลอดภัยก็ไม่มีสักชิ้น ตอนนี้มีอยู่สิ่งเดียวคือแขนของปาวีที่รั้งเธอเอาไว้ไม่ให้
ตัวลอยเวลารถสะเทือนขึ้นลง

จู่ๆรถก็หยุดเล่นเพราะตกหลุมโคลน เธอเหลือบมองด้านหลัง เป็น
ทางโค้งหักศอกลาดเอียงลงไป ในม่านฝนและม่านหมอกทับซ้อนกันเป็นสีขาว
แทบไม่เห็นความเขียวของป่า

เสียงเร่งเครื่องยนต์เพื่อให้หลุดจากหลุมโคลนยังคงดังอยู่ไม่ขาด แล้วเธอ
ก็ตกใจอีกครั้ง เมื่อเห็นชาวพม่าด้านหน้าลุกขึ้นยืนแล้วช่วยกันกระโดดเพื่อ
ขย่มท้ายกระบะ หวังให้ล้อหน้ายกออกจากหลุมโคลน พวกเขากระโดดกันนาน
ร่วมสามนาทีเศษได้ ล้อหน้าก็ยกขึ้น

แล้วเครื่องยนต์ก็ดับกะทันหัน ทำให้รถถอยร่นลงมาจนถึงโค้งหักศอก
แต่คนขับรถเหยียบเบรกไว้ทัน แล้วรีบเหยียบคันเร่งกระซากรถออก จนทำให้
เอื้องดาวเรียงที่นั่งอยู่ด้านหลังสุดหายใจหลังตกลงไปในหุบเขาที่หมอกลงจัด

เธอกริตร้องเรียกชื่อพี่ชายจนสุดเสียง อวัยวะในร่างกายเหมือนไม่อยู่
กับเนื้อกับตัว ใจหายวูบไปกับการดำดิ่งสู่ก้นเหว เธอหลับตาลงแน่น ทำใจแล้วว่า
อย่างไรก็คงไม่มีทางรอด จึงตั้งจิตระลึกถึงผู้มีพระคุณเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนที่
ดวงจิตจะหลุดออกจากร่างนี้ไป

ถวิลรักฟุ้งรุ่งเฟื่อง	นครา
ฤกษ์ฤดีลิวเวหา	ใจอ้าย
ผ่านข้ามอดีกาลา	องค์เจ้า
หมอกม่านมนต์เสกร่าย	หวนได้ น้องคืน

หญิงไรนาม

ลืมนेत्रกลมมน แฝวผ่านสายฝน ระคนเมฆา ป่าเขาประทาน ล้อมม่าน
พลับพลา ข้างกายไครหนา มือซำอุ่นไธ มองหน้าคร้ามคม กลิ่นกายผสม
กลิ่นลมป่าไพร พัดผ่านเกศา ละสิ่งอื่นใด มองเจ้าดวงใจ หลับไหลตื่นมา

“ตื่นแล้วๆ แม่น้อย” เอื้องดาวเรียงได้ยินเสียงเรียก แต่เธอไม่ใช่
แม่น้อยของใครสักคนน้อย พอเหลียวซ้ายแลขวาก็พบแต่ผืนป่า ละอองฝน และ
ภาพของชายหนุ่มเลื่อนราง เธอละมือออกจากไถ่อุ่นของเขาเพื่อกลับมาสัมผัส
หัวใจของตนว่ายังเต้นอยู่ จากนั้นจึงค่อยเหลียวมองคนข้างกายให้ชัดว่าเป็นใคร

“คุณ!” เอื้องดาวเรียงร้องด้วยความตกใจ “คุณเป็นใคร”

การแต่งกายของเขาผิดแผกแปลกตา ท่อนบนเปลือยเปล่า พาดเพียง
ผ้าคล้องคอกับโจงกระเบนสีเทาอมแหม่ม และผมตัดสั้นเสกกลาง อีกทั้งยัง
สะพายดาบไว้กับตัว สีหน้าของเขาดูประหลาดใจ

“คุณ!”

เอื้องดาวเรียงได้ยินเสียงหวานละมุนของมันก็ยิ่งแปลกใจ เสียงที่เคยแหบ
กลับหายไป มองดูที่ต้นแขนเพื่อหารอยแผลเป็นสมัยเด็กก็ไร้ร่องรอย ยิ่งได้เห็น
การแต่งกายของตัวเองก็ยิ่งแล้วใหญ่ เธอสวมเสื้อคอกลมผ่าอก แขนกระบอก
นุ่งโจงกระเบน ข้อมือมีกำไลทองสามวง เธอสัมผัสเส้นผมที่สั้นกุดของตนเอง
เบาๆ นี่ไม่ใช่เธอ ผมของเธอไม่ได้สั้นขนาดนี้ มือก็ไม่ได้เป็นแบบนี้ ผิวก็ไม่ได้
เป็นสีนี้

อาการกระสับกระส่ายของเธอทำให้หนุ่มข้างกายมีท่าที่หัววิตกเพิ่มขึ้น
“ว่าเยี่ยงไรแม่น้อย”

“เรามาอยู่ที่นี้ได้ยังไง แล้วทำไมคุณแต่งตัวแบบนี้”

“พูดได้แล้วฤา”

“ทำไมคุณพูดจาแปลกๆ แบบนั้นล่ะ นี่ใจคอไม่ดีแล้วนะ”

“เจ้าจำพี่มิได้ฤา เมื่อวานตอนเจอกัน เจ้ายังวิ่งมากอดพี่”

เขามองเอื้องดาวเรียงอย่างไม่เข้าใจ ก่อนจะถอดผ้าคล้องคอขึ้นมาห่มให้เธอ แล้วพุงขึ้นยืน “หนีพี่เพี้ยนมาเล่นน้ำลำพังเยี่ยงนี้อีกแล้ว หากพี่มิพบเข้า ป่านนี้เจ้าคงจมน้ำตายไปเสียแล้ว” น้ำเสียงเขาเริ่มดุ แต่สายตากลับส่งผ่านความห่วงใยออกมา

เอื้องดาวเรียงคิดว่าตัวเองคงฝันไป เธอเริ่มแยกไม่ออกว่าเหตุการณ์หนึ่งรถตกเขาเป็นเรื่องจริงด้วยหรือเปล่า เมื่อเห็นท่าทางของเขาดูเป็นมิตร เธอจึงเดินตามไปก่อน

“คุณชื่ออะไรหะคะ”

“หมายถึงพี่ฤา” เขาหยุดหันมามองเธอ เอื้องดาวเรียงพยักหน้า

“ลืมกันเสียแล้ว” เขามีท่าที่ผิดหวัง

เอื้องดาวเรียงยังไม่เข้าใจอะไรนัก จึงได้แต่เดินตามไป เขาเป็นคนหนุ่มรูปร่างสูงใหญ่ เขมองรอยแผลเป็นมากมายตามตัวเขา โดยเฉพาะบาดแผลใหญ่ที่กลางหลัง เขาคงไม่ใช่ลูกเจ้าขุนมูลนายที่ไหน อาจจะเป็นทหารสัการะหรือไม่ก็บ่าวรับใช้คนหนึ่ง

ฝนประหลาดจัง

เธอเดินเท้าเปล่าไปจนถึงเขตกระโจม เห็นชายฉกรรจ์นั่งเฝ้ากระเบนถือดาบ ตัดผมสั้นแสกกลาง เดินไปมาอยู่โดยรอบ เมื่อสายตาทลายคู่เริ่มมองเธอ เธอก็ขยับไปหลบอยู่ด้านหลังเขา ลักพักก็มีหญิงสาววิ่งออกมาจากกระโจมหลังเล็ก หญิงคนนั้นโฉบมาว่อนวาว กล้าเป็นมวยไต่ด้นบน สวมเสื้อแขนกระบอกแบบเดียวกับเธอ ใส่คู่กับโจงกระเบน ผิวสีน้ำผึ้ง หน้าคม ตาคม ดวงตาแบบเดียวกันกับเขา

“พ่อเพชร เจ้าไปเจอแม่น้อยทีใด”

“แม่น้าเมย ผ่านไปหลายปี แม่น้อยยังมีเลิกหนีไปเล่นน้ำอีกฤ”

“เมื่อใดหนาเจ้าจรรู้ความเสียที” หญิงสาวผู้นั้นหันมามองเธออย่างอ่อนใจ

“แม่น้อยพูดได้แล้วหนา ไยพี่เพ็ญจึงบอกข้าว่านางยังมียอมพูดอีก”

“จริงฤ” พี่เพ็ญมองเธออย่างสงสัย “พี่มิได้โกหก ตลอดมานอกเสียจากคำสั้นๆ นางก็มีเคยพูดได้ยาวเลย”

“พี่เพ็ญลองถามแม่น้อยดูเอาเถิด ข้าจักไปหาพระองค์ดำก่อน หากว่าเมื่อใดจักมาหาพี่”

จากนั้นพ่อเพชรก็เดินทางไปกับกลุ่มทหาร เหลือเพียงพี่เพ็ญที่พาเอื้องดาวเรียงไปพลัดผ้าไหมในกระโจม พี่เพ็ญเดินเข้ามาจะแกะกระดุมเสื้อเธอออก แต่เธอขอทำเอง

“อายฤ” พี่เพ็ญหัวเราะคล้ายเอ็นดู

“ทำเองได้คะ มีผ้าคลุมตอนเปลี่ยนไหมคะ”

พี่เพ็ญมองเธอหนึ่ง ลักพักดวงตาก็เริ่มสั่นคลอไปด้วยน้ำตา ก่อนจะเข้าสวมกอดเธอ อ้อมกอดนั้นเนิ่นนาน เป็นไปด้วยความปิติที่เอื้องดาวเรียงไม่เข้าใจ

“เจ้ายอมพูดแล้วจริงฤ”

“คะ?” เอื้องดาวเรียงพยักหน้างๆ

พี่เพ็ญหยิบผ้าสำหรับนุ่งโจงกระเบนผืนใหม่มา “ใช้ผืนนี้ไปก่อน ตอนอยู่เมืองพระพิษณุโลกสองแคว พี่ช่วยเจ้าพลัดผ้าทุกวัน”

“ทุกวันเลยเธอ ใส่เองไม่ได้เธอคะ โตปานนี้แล้ว”

พี่เพ็ญยิ้มขำ “ว่าตนเองก็ได้ฤ”

“คนดีๆ ที่ไหนจะทำอย่างนั้นล่ะคะ”

“เจ้าคิดเช่นนั้นฤ มิเพียงพูดได้ เจ้ายังรู้ความอีกต่างหาก” พี่เพ็ญยกมือขึ้นประนม “ขอพระคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวงที่พาขวัญเจ้ากลับมา มาเถิด มิต้องอายพี่ดอก” แล้วหล่อนก็มาช่วยเอื้องดาวเรียงพลัดผ้า

“ตอนนี้ป้ออะไรแล้วคะ”

“จุลศักราช ๙๓๐ เดือน ๗”

หากจำที่ครูสอนมาไม่ผิด ปีหน้ากรุงศรีอยุธยาจะแตกครั้งที่ ๑ ไม่รู้ว่า
ดูภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์มากไปหรือเปล่า เธอถึงเก็บเอามาฝันเป็นตุเป็นตะ
ขนาดนี้ คำพูดแต่ละคนสำเนียงก็แปร่งสมจริงอย่างกับอยู่ในยุคโบราณ

หลังจากแต่งตัวเสร็จไม่นาน พ่อเพชรก็กลับมาหา ทั้งสามคนพากันออกไป
นั่งอยู่ใต้ต้นโพธิ์ใหญ่ไม่ไกลจากที่ตั้งกระโจม

“พ่อเพชรพูดถึงพระองค์ดำ หมายถึงพระนเรศวรมหาราชหรือเปล่าคะ”
เอื้องดาวเรืองถาม

“มหาราชฤา แม่น้อยอย่าได้เอ่ยวาจาเยี่ยงนี้ให้ผู้ใดได้ยิน จักเป็นภัยแก่
ตัวเจ้า ยิ่งเพลานี้เหตุการณ์บ้านเมืองวุ่นวายนัก หากความได้ยินถึงพระกรรม
ของพระมหินทราธิราชเข้า จักเป็นโศกให้วุ่นวายขึ้นอีก”

เอื้องดาวเรืองรู้สึกคล้ายกลืนน้ำลายไม่ลงคอเมื่อเห็นท่าที่ซึ่งขงจื๊อของ
พ่อเพชร แต่สิ่งต่างๆ ดำเนินต่อไปอย่างไรข้อตำหนิ จนเธอรู้สึกใจหายเพราะ
ภาพทุกอย่างคมชัด ยิ่งมองก็ยิ่งมั่นใจขึ้นเรื่อยๆ ว่าสิ่งที่อยู่รอบกายในเวลานี้อาจ
ไม่ใช่ความฝัน แต่ก็ยังไม่แนใจนัก ขอดำน้ำเก็บข้อมูลไปเรื่อยๆ ก่อน

“ขวัญเจ้ากลับมาเยี่ยงนี้พี่ก็ดีใจ” พ่อเพชรเห็นว่าเธอพูดจารู้เรื่องและดูมี
ชีวิตชีวา ไม่ได้ทำตัวเป็นใบ้เหมือนที่ผ่านมา

“แต่สำเนียงของแม่น้อยนั้นเหน่อแปลกหูนัก”

“แต่ข้าว่าไพเราะมีเหมือนผู้ใด คงเป็นพรจากแม่น้ำเมยเสกرایให้แม่น้อย
กลายกลับมาเป็นผู้เป็นคนกับเขา แม่น้ำนี้มีเหมือนสายใด มันไหลย้อนขึ้นเหนือ
หาได้ลงใต้อย่างแม่น้ำอื่นไม่”

เอื้องดาวเรืองนั่งมองคนทั้งสองคุยกัน จับใจความได้ว่าในฝันนี้ เธอเป็น
คนสติไม่ค่อยดีมาก่อน เอาแต่เจียบ ไม่พูดไม่จา ใครพาไปทางไหนก็ไป เผลอ
เมื่อใดก็จะหนีไปกระโดดน้ำ

“เราทำอะไรไม่ได้เลย เราไม่รู้วาทินที่ไหน เราไม่รู้วาทะเป็นใคร ช่วยบอก
เราทีนะ” เธอคิดว่าควรรู้ประวัติของเจ้าตัวเอาไว้บ้าง

“จำมิได้เลยฤา” พี่เพ็ญเป็นฝ่ายถาม เอื้องดาวเรืองรีบพยักหน้า

“พี่เคยเห็นลูกขุนนางคนหนึ่งในหงสาวดี ตกกระไดหัวฟาดพื้นจนจำสิ่งใด

มิได้ แต่ผ่านไปสักสองสามเดือนความจำก็กลับมา หัวเจ้ามิได้ไปอยู่กับสิ่งใด
เข้าหาแม่บ่อย”

เอื้องดาวเรียงรีบกุมขมับ “เราปวดๆ สงสัยกระแทกกับหินแน่ๆ เลย”

“พี่เพ็ญค่อยๆ เล่าเรื่องเก่าๆ ให้แม่บ่อยฟังเถิด มินานหล่อนคงกลับมาจำ
ได้บ้าง” พ่อเพชรหันไปให้กำลังใจพี่เพ็ญ

“พี่ก็มีหวังมากนักดอก แค่หล่อนจำพี่ได้ก็พอแล้ว”

“พี่เพ็ญเล่าให้ฟังหน่อยได้ไหมว่าเราเป็นใคร”

“ได้ซีจ๊ะ”

พี่เพ็ญเล่าว่า แม่บ่อยเป็นน้องบุญธรรมของพี่เพ็ญและพ่อเพชร กระทั่ง
วันหนึ่งตอนสามชวบ แม่บ่อยก็หัวแตกเข้าบ้านมา จากนั้นก็เก็บตัวเงียบ
เหม่อลอย ไม่ค่อยพูดจา บอกให้ทำอะไรก็ทำตาม เหมือนคนไร้วิญญาณ แต่
หากเผลอเมื่อไรก็จะไปกระโดดน้ำเล่น ทั้งที่ว่ายน้ำไม่ได้ ผู้คนต่างบอกว่าแม่บ่อย
เป็นผีบ้า แต่ครอบครัวของหล่อนเชื่อเสมอว่า หล่อนคือบุตรของพระแม่คงคา
และไม่กี่เดือนจากนั้น พ่อแม่ของพวกเขาก็เป็นไข้ตาย แต่ด้วยพระเมตตาของ
เจ้านายในวัง พ่อเพชรถูกรับไปเป็นเพื่อนเล่นให้กับพระองค์ดำ และตามเสด็จไป
หรงสาวดีในปีเดียวกันนั้น ส่วนพี่เพ็ญก็ได้เข้าไปรับใช้เจ้านายในพระราชวังจันทร์
ซึ่งเจ้านายก็เมตตาพี่เพ็ญและแม่บ่อยอย่างมาก

เอื้องดาวเรียงพยักหน้าให้รู้ว่าตั้งใจฟังอยู่ “แล้วพวกเราทำอะไรกัน
ที่นี่คะ”

“กำลังเดินทางมุ่งสู่หรงสาวดี”

“ไปพม่าหรือ! แล้วตอนนี้พระองค์ดำยังเป็นเชลยอยู่ที่หรงสาวดีหรือเปล่า
ทำไมเราถึงได้ยินพ่อเพชรเอ่ยถึงพระองค์ท่าน ทรงอยู่ในขบวนนี้ด้วยหรือคะ”
ด้วยความตกใจ เอื้องดาวเรียงจึงถามรวๆ ติดๆ กัน

“ใช่จ๊ะ พระองค์ดำเสด็จมารับเจ้าพ่อของพระองค์ พ่อเพชรนั้นตามเสด็จ
พระองค์ดำมา ส่วนพี่นั้นขอติดตามเสด็จเจ้าเมืองพระพิษณุโลกสองแควมา
เพราะอยากพบพ่อเพชร มิได้เจอกันมาหลายปีเหลือเกิน”

“เมื่อพี่เพ็ญพูดถึงแม่น้ำเมย หมายความว่า ตอนนี้เราอยู่ที่ชายแดน

ประเทศไทยเธอคะ”

พ่อเพชรทำหน้าที่ไม่เข้าใจ “เพลานี้พวกเราเพิ่งพ้นเมืองแม่ลำเมาะมา”
“ใช่แม่ละเมาะหรือเปล่าคะ”

จากพระธาตุนันทะมา มาโผล่ที่แม่สอดเลยหรือนี่! เธอ निकออกแล้วว่า ตัวเองอยู่ที่ไหน ปัจจุบันด่านแม่ละเมาะถือเป็นหนึ่งในตำบลของอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งทางด้านตะวันตกของอำเภอแม่สอดนั้นอยู่ติดริมฝั่งแม่น้ำเมย ถือเป็นสายน้ำสำคัญที่กั้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศพม่าเอาไว้ เอื้องดาวเรียง นึกขอบคุณอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ที่กวัดขันให้เธอฝึกอ่านแผนที่ทางภาคเหนือ โดยให้เหตุผลว่า เธอสืบเชื้อเจ้าทางเหนือ ก็ควรมีความรู้ของภาคเหนือ ประดับเอาไว้

“พวกเรากำลังเดินทางสู่หงสาวดี เพื่อนำความไปทูลพระเจ้าบาเยนงของ บัดนี้โยธยา มีท่าทีจก่อกองสงครามกับเมืองพระพิษณุโลกสองแคว” แม่เพ็ญบอก

“แล้วเราอายุเท่าไรเธอ พวกพี่ด้วย”

“เจ้าสิบสาม พี่สิบ พ่อเพชรสิบหก”

เอื้องดาวเรียงมองร่างเล็กๆ ของตนเอง สิบสามยังดูมากไปเสียด้วยซ้ำ

“แล้ว...อีกนานไหมคะ กว่าจะถึงหงสาวดี”

“คงอีกหลายวัน”

เอื้องดาวเรียงมองไปรอบๆ ก็เริ่มเหนื่อยใจ ที่นี้มีแต่ผืนป่า และคิดว่าต่อไปก็คงจะมีแต่ป่า ป่า และก็ป่า โชคดีแค่ไหนที่โผล่มาเป็นน้องของพี่เพ็ญ หลังจากพี่เพ็ญออกไปถวายพระกระยาหารเสร็จ ก็กลับมาพร้อมอาหาร เธอไม่รู้ ว่าตัวเองไปหิวมาจากไหน ถึงกินอาหารตรงหน้าจนเกลี้ยง และเมื่อหนึ่งท้องตึง หนึ่งตากก็เริ่มหย่อน นิสัยแบบนี้ก็ไม่หายสักที ไปไม้ที่บุรุษพันไว้จึงกลายเป็น ที่นอน

ไม่รู้ละว่าจะเป็นยังไง...แต่ตอนนี้ขอนอนก่อน

นางเงาะป่า

ราตรีคำยำเยื้อง	เย็นกาย
ดวงเด่นดาราฉาย	หัวฟ้า
น้ำค้างโรยโปรยปราย	ใครชม
เสียงหรีงหรีงร้องหา	ช่อเอื้อง เฟื่องเอย

ในป่าอุดมสมบูรณ์ พอตกคำ ลมหอบไอลงจากแม่น้ำพัดเข้ามาเป็นระลอก พร้อมเพรียงกับเสียงหรีงเรไรกล่อมเอื้องดาวเรียงหลับสบาย แต่แล้วก็มีเสียงดังไวยวายมาจากด้านนอก พี่เพ็ญเปิดกระจงเข้ามา เขย่าปลุกเอื้องดาวเรียงให้ลุกขึ้น

“เกิดอะไรขึ้นคะ” เธอปรือตามองพี่เพ็ญที่สีหน้าเป็นกังวล

“มีโจรบุกมาปล้นเสบียง เจ้าจักต้องไปรวมอยู่กับผู้หญิงข้างใน”

เอื้องดาวเรียงรีบลุกขึ้นยืน เสียงเอะอะดังเข้าใกล้กระจงขึ้นเรื่อยๆ จนเห็นเงาคนด้านนอกกำลังต่อสู้กัน พี่เพ็ญกลัวจนตัวสั่น พลันนั้นก็มีคนสวมชุดดำในมือถือดาบเปิดม่านเข้ามาด้านในกระจง มันตรงมากระชากกำไลทองจากข้อมือของพี่เพ็ญ แต่พี่เพ็ญก็ยื้อไว้

เอื้องดาวเรียงร้องเสียงหลง

“พี่เพ็ญปล่อย ให้มันไป รักษาชีวิตพี่ไว้ก่อน”

แต่เหมือนพี่เพ็ญจะไม่สนใจคำพูดของเธอ คนชุดดำจ้วงดาบขึ้น เอื้องดาวเรียงจึงถีบจนมันถอยร่นไปสองก้าว คราวนี้นมันเปลี่ยนมามองเธอ ดิ่งเข้ามา

ตบหน้าจนชา แล้วคว้าข้อมือจะลากเธอออกไปด้านนอก พี่เพ็ญตามมาถือแขน อีกข้างหนึ่งของมันไว้

“นี่ๆเอาไปเลย อยากได้ของมีค่าใช้มัย เอาไปเลย” เอื้องดาวเรียงยื่น กำไลทองของตัวเองให้ แต่มันไม่สนใจแล้ว มันสะบัดพี่เพ็ญจนกระเด็นแล้วหัน มาลากเธอออกไป เด็กสาวต้านทานแรงไม่ไหว ตะโกนเรียกขอความช่วยเหลือ สุดเสียง แต่คนด้านนอกก็วุ่นวายติดพันอยู่กับการต่อสู้ และทหารส่วนใหญ่ก็ไป รวมตัวกันปกป้องเสียบึง เสียงของเธอจึงไร้ความหมาย

เอื้องดาวเรียงลงไปกองอยู่กับพื้น ลู๊ต้วยแรงไม่ได้ก็ต้องใช้มารยา สักหน่อย เธอแก้มเป็นลม แต่มันกลับอุ้มเธอขึ้นพาดบ่า เธอจึงกลับมาดิ้น พี่เพ็ญอาศัยจังหวะตอนมันสนใจเธอวิ่งเอามิดลันเข้ามาบักหลัง มันร้องลั่น โยนเอื้องดาวเรียงลงกับพื้น และเตรียมง้างดาบจะฟัน แต่พ่อเพชรก็วิ่งเข้ามา ดึงพี่เพ็ญหลบได้ทันเวลา พ่อเพชรจะกระโดดเข้าฟันหลัง แต่มันหลบได้ทัน ทั้งยังถีบพ่อเพชรจนเสียหลัก มันง้างดาบเตรียมฟัน เอื้องดาวเรียงหยิบผงดิน จากพื้นปาใส่ตามัน ถ่วงเวลาจนพ่อเพชรกลับมาตั้งหลักได้ แต่คนชุดดำก็วิ่ง หายลับไปในความมืดเสียก่อน

สักพักก็ได้ยินเสียงพลจุดขึ้นฟ้า ไม่นานโจรคนอื่นก็วิ่งหายตามออกไป จนกลับมาสงบอีกครั้ง

คืนนั้นจึงวุ่นวายพยาบาลคนเจ็บกันทั้งคืน โชคดีที่ไม่มีใครตายหรือ บาดเจ็บสาหัส เอื้องดาวเรียงทนมองดูคนเจ็บไม่ไหว เลยกลับเข้ามานั่งดูพี่เพ็ญ นิ่งล้าแผลเล็กน้อยให้พ่อเพชรเฝ้าฯจนเสร็จ

พ่อเพชรมองหน้าเธออยู่นาน คล้ายพิจารณาอะไรบางอย่าง “ต่อไปเจ้า จักต้องระวังตัว เริ่มโตเป็นสาวแล้ว”

พี่เพ็ญพยักหน้าเห็นด้วย “ตอนอยู่ในวัง ทุกคนรู้ว่าเจ้าเป็นน้องพี่ แลพี่ เป็นคนโปรดของเจ้านาย แลเจ้านายก็ทรงเมตตาเจ้า จึงหาวิธีใดกล้ำมารังแก เจ้าไม่ แต่เมื่อพ้นจากรั้วมาแดนไกลเยี่ยงนี้ พี่คงจักคุ้มครองเจ้ามิได้ นับวัน ความงามของเจ้าก็ยิ่งมากขึ้น แม้แต่ไอ้โจรปายังหวงจักเอาเจ้าไปทำเมีย”

จากนั้นพ่อเพชรและพี่เพ็ญจึงออกไปพร้อมกัน พี่เพ็ญกลับมาพร้อมเม่า

กันหม้อ ใช้มันถูใบหน้า คอ ขา เท้า ที่พื้นออกมาจากเสื้อทรงกระบอกแขนยาว และโจงกระเบนของเอื้องดาวเรียง ยกเว้นไว้แค่มือ ให้เธอได้จับสิ่งของ

“อะไรกันพี่เพ็ญ เอาถ่านมาถูหน้ากันทำไม”

“ผิวเจ้างามผุดผาดเกินกว่าหญิงใด หากต้องตาขุนนางในหงสาวดีเข้า เจ้าคงได้เป็นเมียพวกมัน ที่นั่นหาได้มีใครคุมครองเจ้าเหมือนที่พระราชวังจันทน์ไม่ พี่จักมียอมให้ชายพวกนั้นมาเอาเจ้าไปจากพี่เด็ดขาด” พี่เพ็ญลูบเกลี่ยเขม่าดำให้เสมอกันจนทั่วร่าง จากผิวพรรณที่นวลงามดูจืดจาง กลับหมองไปด้วยเขม่าถ่าน และเคลือบด้วยขี้ผึ้งอีกหน

“มันเหนียวระคะ...ขี้ผึ้งเหนียว”

“จักได้ช่วยกันน้ำ ตกน้ำไปเขม่าจักได้มีหลุด”

“เจ้าค่ะพี่เพ็ญ” เสียงสดใสแถมประชดของเอื้องดาวเรียงทำให้พี่เพ็ญยิ้ม

“หน้าข้าตลกใช้มั๊ย” พี่เพ็ญเล่นโบกไปทั่วตัวจนเหลือแต่ลูกตากับริมฝีปาก

“น่าเอ็นดู มิน่าข้าตลก”

“ปวดตัวจังเลยพี่เพ็ญ” การต่อสู้เมื่อครู่ทำให้เธอรู้สึกปวดเมื่อยไปทั้งร่างกาย และเริ่มมั่นใจว่าไม่ใช่เพียงฝันแน่ เธอต้องหาทางหลุดออกจากที่นี่ให้เร็วที่สุด

รุ่งขึ้น สถานการณ์ยังตึงเครียด ทหารเมืองพระพิษณุโลกสองแควยังตามจับตัวโจรร้ายไม่ได้ บ้างก็เดาว่าเป็นคนของทางอยุธยาส่งมาเพราะขุนเคืองในตัวพระมหาธรรมราชา บ้างก็ไม่คิดเช่นนั้น ด้วยคิดว่าพระเจ้ากรุงอยุธยาคงไม่ทรงคิดทำร้ายพระราชชนดดาแท้ๆ ได้ลง และวิธีการของพวกที่บุกมาก็ออกไปทางโจรป่าเสียมากกว่า น่าจะเป็นแค่พวกที่หนีทหารเมื่อมีสงคราม

เอื้องดาวเรียงเห็นพระปฤษฎางค์ของพระมหาธรรมราชาอยู่ลิบๆ ขณะพี่เพ็ญเล่าถึงเหตุการณ์บ้านเมือง บางอย่างก็เหมือนจะตรงกับที่เรียนมา บางอย่างก็ดูผิดเพี้ยนไปจากที่เคยรู้ พระองค์ทรงองอาจภูมิฐาน สมกับที่เคยเป็นขุนพิเรนทรเทพ กรมพระตำรวจฝ่ายขวา ที่ครั้งหนึ่งเคยถวายงานช่วยพระมหาจักรพรรดิครั้งยังเป็นพระเตยราชา กอบกู้พระราชบัลลังก์คืนมาจากกบฏ

ท้าวศรีสุดาจันทร์ แต่ชีวิตนั้นช่างไม่แน่นอนเอาเสียเลย จากมิตรในวันนั้นกลับต้องกลายเป็นศัตรูกันในอีกไม่ช้า

หากจะหาเหตุที่ทำให้พระมหาธรรมราชาทรงตัดสินพระทัยเข้ากับฝ่ายหงสาวดีนั้น พี่เพ็ญว่าคงต้องการรักษาชีวิตพลเมืองเอาไว้ หากยังขึ้นแข่งต่อไปเมืองพระพิษณุโลกสองแควอาจต้องสูญเสียผู้คนไปจำนวนมากจากการศึกที่จะเกิดขึ้น

สายสัมพันธ์ระหว่างเมืองพระพิษณุโลกสองแควกับกรุงอโยธยาเริ่มเปราะบางลง และนับวันยิ่งหนักขึ้น จนมาครั้งสงครามช้างเผือกเมื่อห้าปีก่อนที่เมืองพระพิษณุโลกสองแควยอมอ่อนให้แกหงสาวดี และพระเจ้าบาเยนองค์ทรงทำเสมือนว่านับพระมหาธรรมราชาเป็นพระอนุชาอยู่เสมอ

ณ เวลานั้น ความไว้วางใจที่อโยธยามีต่อเจ้าเมืองพระพิษณุโลกสองแควนั้นแทบจะหมดไปจนสิ้น ยิ่งพระมหินทราธิราชทรงไม่เคยไว้วางพระทัยในตัวพระมหาธรรมราชามาแต่ไหนแต่ไร เดากันว่าเพราะพระมหาธรรมราชาทรงสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์พระร่วงเจ้า ทำให้ราชวงศ์สุพรรณภูมิเฉกเดียวกับพระเจ้ากรุงอโยธยาคณปัจจุบันไม่

ฝ่ายพระมหาธรรมราชาทรงเชื่อว่า เหตุที่ล้านช้างกำลังจะบุกมาตีพระพิษณุโลกสองแคว ผู้ที่เห็นชอบด้วยที่สุดคงไม่พ้นพระมหินทราธิราช อีกทั้งอโยธยาก็ยังจะทำที่จะยกทัพเข้ามาช่วยล้านช้างอีก เหตุนี้เองที่ทำให้ต้องเสด็จไปยังกรุงหงสาวดี เพื่อกราบทูลเรื่องนี้ให้พระเจ้าบาเยนองค์ทรงทราบ

“มาต่างถิ่นแบบนี้พี่เพ็ญกลัวมัย ภาษาน่าจะฟังไม่ออก”

“พี่เป็นข้าราชการ มิต้องเจรจากับผู้ใด หากสงสัยก็ถามพ่อเพชรเอาได้ เขาตามเสด็จพระองค์ดำไปอยู่หงสาวดีมานาน”

นับเป็นโชคดีของเอื้องดาวเรือง ที่พ่อบังคับให้เรียนภาษาพม่าตั้งแต่เด็ก หากจะต้องได้พูดกับคนพม่าโบราณ อาจจะพอฟังออกและถูกใจไปได้บ้าง

ขบวนเสด็จมาถึงสะพานข้ามแม่น้ำเมย สองฝั่งแม่น้ำยังคงเป็นดินทรายแห้งลงไปจากแนวตลิ่ง เพราะช่วงนี้เพิ่งเริ่มเข้าหน้าฝน หากมาช่วงฤดูน้ำหลาก แม่น้ำ

สายนี้จะกว้างมากขึ้นกว่าเดิมหลายเท่าตัว

สายน้ำที่ไหลผ่านเคลื่อนจากด้านซ้ายไปขวา ไหลย้อนจากทิศใต้ขึ้นไปยังทิศเหนือ สะพานไม้ไผ่ราวทอดยาวไปยังอีกฝั่งหนึ่งของสายน้ำ

เอื้องดาวเรียงเฟื่องไปที่แม่น้ำแล้วนึกคำนวณถึงความลึกของมัน

มิดหัวแน่นอน เธอยิ้มออกมา คล้ายได้ค้นพบหนทางสำคัญที่จะทำให้หลุดพ้นยุคสงครามนี้ได้ มาทางไหนไปทางนั้น แม้ความหมายที่แท้จริงของประโยคนี้คือคำที่มักใช้ขบไล่คนที่ไม่ยากเห็นหน้า แต่ก็ดูเหมาะกับตัวเธอ ในขณะนี้ เธออยากพาตัวเองออกจากร่างของแม่น้ำน้อยคนนี่เต็มที

ยิ่งเร็ว...ก็ยิ่งดี

เมื่อไปถึงกลางสะพาน เธอก็หยุดเดิน สายน้ำไม่ได้ไหลเชี่ยวกราก หากไหลอ้อยเอื่อย

ขอให้ตายที่เถิดนะ เธอภาวนาอยู่ครู่หนึ่ง แล้วกระโดดลงจากสะพาน ร่างบอบบางปะทะเข้ากับน้ำจนแตกกระจายออกเป็นวง เธอยิ้มอย่างสุขใจเมื่อดิ่งลงสู่ก้นแม่น้ำ เชื่อว่าความตายจะพากลับไปสู่ภพภูมิที่จากมา

ดวงตาพร้อมหลับได้เพียงสักพักก็ต้องเปิดขึ้นใหม่ เมื่อผลอสูดน้ำเข้าไปจนล้าลักออกมา แสบตั้งแต่โคนจมูกไปถึงลำคอ ความอึดอัดในร่างกายยามขาดอากาศนั้นแสนทรมาน เธอจึงตะเกียกตะกายขึ้นเหนือผิวน้ำ รีบสูดอากาศเข้าทั้งทางปากและจมูกโดยเร็ว

เอื้องดาวเรียงเริ่มตระหนักว่า ความรู้สึกก่อนตายนั้นแสนทรมาน และความตายก็ไม่ใช่เรื่องง่ายอย่างที่คิด

จากนั้นแขนของเธอจึงถูกมือหนึ่งคว้าเอาไว้ ไม่ต้องเหลียวไปมองก็พอจะรู้ได้ว่าเขาคือใคร

เด็กสาวอ้างว่าเวียนหัวจึงพลัดตกลงไป พ่อเพชรจึงให้เธอขึ้นไปนั่งบนหลังม้า โดยมีเขาเป็นคนจูง เธอคิดทบทวนถึงหนทางกลับไปยังภพเดิมอีกครั้ง หุบเขาอันเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุอินทร์แขวนซึ่งนำเธอมาสู่ภพนี้ ดูจะเป็นหนทางที่สมเหตุสมผลมากที่สุดที่จะพาเธอกลับไปได้

แต่ในสถานการณ์เช่นนี้ ใครกันจะพาเธอไปส่ง เมื่อคิดได้เช่นนี้ เธอจึง

เริ่มปลง ตั้งใจจะดำเนินชีวิตต่อไป จนกว่าจะมีโอกาสได้ไปพระธาตุอินทร์แขวน หรือไม่ก็อยู่รอจนกว่าจะถึงเวลาที่หมอกขาวเหล่านั้นเรียกเธอกลับคืน

ขบวนเสด็จถูกเร่งให้เร็วขึ้นเพราะเกรงโจรป่าบุกมาปล้นเสบียงอีก เอื้องดาวเรียงต้องเดินเท้าติดต่อกันหลายวัน พอเริ่มอ่อนแรงก็พลัดกับพี่เพ็ญขึ้นไปอยู่บนหลังม้า บางคราวขณะอึดกันขึ้นลง เขม่ากันหม้อที่เคลือบอยู่บนหน้าเธอก็เปื้อนพอเพชร

“เลอะหมดแล้ว”

“มิเป็นไรดอกเจ้า พี่เพ็ญทำถูกแล้วที่ให้เจ้าพรางความงามไว้เถยนี้”

คนหน้าเปื้อนเขม่าถ่านพียกหน้าหงิก ๆ ก่อนจะยกมือขึ้นลูบแก้มตนเองเบา ๆ

แม้จะลองเอามิตมาส่องดูหน้าเจ้าของร่างได้ไม่ชัดนัก แค่มองเค้าโครงก็ไม่ว่าเห็นว่าจะงามไปกว่าพี่เพ็ญตรงไหน แต่รสนิยมนความงามของแต่ละคนแต่ละยุคคงไม่เหมือนกัน

“หญิงงามอยู่ที่ใดก็ย่อมเป็นที่ปรารถนาของบุรุษ เห็นได้บ่อยครั้งไปกับการสงครามนั้นมีสาเหตุมาจากสตรี เพราะมิว่าจะช้ำเผือกหรือหญิงงามก็ย่อมก่อให้เกิดสงครามได้เช่นกัน” พ่อเพชรอธิบายเพิ่ม

“พระยาพุกามกับพระยาเสือขวัญฟ้าเห็นหน้าเราแล้ว จะเป็นอะไรมั๊ย”

“สองพระยานั้นมิกำลังอยู่กับเจ้าดอก เพราะยังต้องพึ่งพระบารมีของเจ้าเมืองพระพิษณุโลกสองแควให้ทรงช่วยทูลขอพระราชทานอภัยโทษให้ เพราะถูกพวกล้านช้างดักตีจนทัพพ่าย ต้องระเห็จเข้าไปอยู่ที่เมืองพระพิษณุโลกสองแควทั้งสองคงมิกำลังขอสิ่งใดอื่นอีก”

เอื้องดาวเรียงเคยได้ยินพี่เพ็ญเล่าว่า ในการสงครามแล้ว หากแม่ทัพได้รับชัยชนะกลับมา พระเจ้าบาเยนทองจะพระราชทานรางวัลให้มากมาย แต่หากพ่ายแพ้ก็จะมีแต่คำว่าประหารหรือเนรเทศเท่านั้น

วันศุกร์ แรม ๒ ค่ำ เดือน ๗ พ.ศ. ๒๑๑๑ ไม่ว่าจะเดินทางมาไกลเท่าใด
 เอื้องดาวเรืองก็ยังรู้สึกเหมือนย่ำอยู่ที่เดิม เพราะมองไปทางใด ตลอดสองข้างทาง
 ก็คือป่าอยู่ดี เห็นจะดีก็ตรงที่มีต้นไม้สูงใหญ่แผ่กิ่งก้านใบให้ร่มเงาตลอดทาง
 จึงไม่รู้สึกร้อนมากนัก เมื่อมองออกไปเหนือผืนป่า จึงเห็นยอดพระมหาราชุดเจดีย์
 ชวมอดอ สีเหลืองทองของเจดีย์นั้นตัดกับสีเขียวของผืนป่าจนเด่นสะดุดตา

พ่อเพชรเล่าว่า นั่นคือพระเจดีย์ที่ใช้เป็นที่ทำพระราชพิธีเจาะพระกรรณของ
 พระเจ้าตะเบ็งชเวตี้ผู้เป็นพระเจ้าหงสาวดีพระองค์ก่อน

“มีเรื่องเล่าว่า ครั้งพระเจ้าบาเยนองยังเป็นแม่ทัพ ทรงคัดเลือกทหาร
 จำนวนห้าร้อยนายด้วยวิธีทดสอบการตอกเล็บมือ เพื่ออารักขาพระเจ้าตะเบ็งชเวตี้
 ไปทำพิธีเจาะพระกรรณที่นี่ ฝ่าวงล้อมของพวกทหารมอญเข้าไปจนทำพิธีแล้วเสร็จ
 สมัยนั้นหงสาวดียังเป็นของพวกมอญ มิได้ปกครองด้วยราชวงศ์ตองอูเช่นทุกวันนี้”

“ฟังดูน่าตื่นเต้นจัง”

“เห็นเจ้ากลับมาแจ่มใสได้เยี่ยงนี้ พืก็ดีใจ ต่อไปขอให้เจ้าจงระวังตัว
 อย่าได้เจ็บไข้ได้อีก”

เด็กสาวเพียงพยักหน้า และไม่บอกใครว่าเธอคือเอื้องดาวเรือง เพราะคง
 ไม่มีใครเชื่อ และหาว่าเป็นผีบ้าเอาได้

ขณะที่นั่งอยู่บนหลังม้า เธอก็มองชายหนุ่มผู้มีสีหน้าซึ่งขึงบนหลังม้า
 ดวงตามักมองไปรอบด้านคอยระมัดระวัง

“ไอ้อิน” พ่อเพชรแนะนำชื่อของคนที่เธอมองอยู่ “ตามเสด็จมาพร้อมกับ
 พี่”

คล้ายจะได้ยินเสียงคนเรียกชื่อตัวเอง พ่ออินจึงหันม้ายิ้มเล็กน้อย แล้ว
 หันกลับไปสนใจม้าของเขา

หลังจากพักอยู่สักครู่ ขบวนเสด็จก็ออกเดินทางอีกครั้ง เอื้องดาวเรืองสลับให้
 พี่เพ็ญไปอยู่บนหลังม้า เมื่อเข้าเขตชุมชน พี่เพ็ญก็ลงมาเดินกับเธอ

สองข้างทางเป็นเรือนหลังคามุงหญ้าแฝกแห้ง ฝาผนังไม้สานขัดแตะ
 รวมกันเป็นเรือนไม้ไผ่หลังเล็กๆ กระจายอยู่ทั่ว สลับกับต้นไม้เล็กใหญ่สีเขียวสด

ดูร่มเย็น

ต้นดาวเรืองดอกสีเหลืองสดกับดาวกระจายสีส้มขึ้นขนานอยู่ริมทางเดินทั้งสองข้างไปจนสุดสายตา ผู้คนสัญจรกันผ่านไปมา บ้างขี่ม้า บ้างเดิน บางคนก็นั่งบนเกวียนไม้เทียมวัว บางคนก็เป็นพ่อค้าจูงวัวต่าง^๑เดินสวนมา การเคลื่อนไหวของผู้คนโดยรอบไม่ได้รวดเร็วรับรู้ตบปรายอย่างที่องถนนในปัจจุบัน

มองดูผู้คนส่วนมากแล้ว ออกจะพิศคล้ำ ดวงตาคม จมูกโด่ง ทุ่งโสร่ง โปกผ้า หญิงสาวนิยมเทินตะกร้าไว้เหนือศีรษะ แก้มทั้งสองข้างประดับแว่นที่ทำจากไม้หอมเป็นลวดลายแตกต่างกันไปแล้วแต่วิริเยาะของแต่ละคน บ้างเป็นรอยหวี บ้างประเป็นรอยใบไม้ น้อยคนนักที่จะเปลือยหน้าเปล่าๆ หากหญิงใดที่ไม่ได้เทินสิ่งใดไว้ นางก็มักประดับผมของตนเองด้วยดอกไม้

หากพบเจอคนใดผิวสีนวลขึ้นมามากก็ให้เดาว่าเป็นชาวพม่า หงสาวดีนั้นเดิมทีเป็นเมืองของชาวมอญ แต่ภายหลังถูกพมามายึดครองไว้ เมืองนี้จึงมีสองชนชาติอยู่ร่วมกัน

เอื้องดาวเรืองยังคงตื่นตาตื่นใจกับเมืองหงสาวดีอยู่ทุกขณะ เมืองที่มีแต่ต้นไม้เขียวชอุ่มนับกว่าร้อยปี แทรกสลับกับบ้านเรือนและต้นไม้ดอกไม้ ยิ่งเวลาเย็นเช่นนี้ ดวงตะวันจะทอแสงสีทองประกายแทรกผ่านเงาไม้ลงมาตกกระทบกับผืนหลังคาหญ้าแฝกสีน้ำตาล

...ราวกับเมืองสวรรค์

แค่อยู่นอกเมืองยังตื่นตาขนาดนี้ หากเข้าไปยังในเขตกำแพงเมืองจะน่าตื่นเต้นขนาดไหน

ครั้นขบวนเสด็จของพระมหาธรรมราชาข้ามผ่านแม่น้ำพะโคมาได้ ก็มีทหารหงสาวดีมารอรับเสด็จ จากตรงนี้เริ่มมองเห็นกำแพงเมืองที่ก่อจนหนาด้วยอิฐสอดิน^๒ เรียงสูงอยู่ไม่ไกล ล้อมรอบเอาไว้ด้วยคูน้ำกว้างใหญ่ กำแพงเมืองเป็น

^๑ วัวที่ใช้เป็นพาหนะบรรทุกสินค้าในการเดินทาง พ่อค้าจะออกเดินทางเป็นกองคาราวาน นำสินค้าจากชุมชนหนึ่งสู่อีกชุมชนหนึ่ง

^๒ ก่ออิฐสอดิน หมายถึง การนำดินเหนียวผสมกับเศษพืชหรือมูลสัตว์มาเป็นตัวยึดอิฐแต่ละก้อนเข้าไว้ด้วยกัน

แนวยาวเหยียดสุดลูกหูลูกตา

“กำแพงนี้ยาวเท่ากันทั้งสี่ทิศ ให้ลักษณะเมืองที่ล้อมไว้เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส แต่ละด้านจกมีประตูเมืองด้านละห้าประตู” พ่อเพชรอธิบายให้ฟัง

“โห...ทำไมประตูเมืองถึงได้เยอะขนาดนี้ เขาไม่กลัวข้าศึกมาบุกพังเมือง บ้างหรือคะ” เธอเอ่ยยิ้มงำกับตนเอง แต่พ่อเพชรก็ตอบเธอ

“พระเจ้าบาเยนทรงอยากให้บ้านเมืองอื่นเห็นว่ามิทรงกลัวข้าศึกจากเมืองใดทั้งสิ้น เจ้ารู้ไหม...ว่าประตูเข้าเมืองแต่ละประตุนั้นตั้งชื่อตามเมืองที่ทรงยกทัพไปตีสำเร็จ โดยให้เจ้าเมืองนั้นๆเป็นผู้สร้างให้”

“อย่างนี้ก็ต้องมีประตูโยธยาด้วยใช่ไหม”

“หากเจ้ายังจำได้ หลังจากที่ถูกแม่ทัพพาไปคุมเมืองแล้ว จักเจอกับแนวกำแพงเมืองของทิศตะวันตก แลเห็นประตูใหญ่อยู่ตรงกลาง นั่นคือประตูตะนาวศรี ส่วนประตูโยธยา” นั้นอยู่ถัดไปทางซ้ายมือเจ้าหากมองจากแม่น้ำพะโค”

ขบวนเสด็จเดินเลาะริมคูเมืองมาจนถึงสะพานข้ามคูเมืองเพื่อเข้าไปยังประตูกลางทางทิศตะวันออกคือ ประตูเชียงใหม่

เอื้องดาวเรืองแห่งหน่มองลักษณะซุ้มประตูกลางซึ่งมีหลังคาซ้อนกันอ่อนช้อยสูงชันไปเป็นทรงปราสาทเจ็ดยอด ซึ่งประตูอื่นที่ไม่ใช่ประตูกลางจะมีเพียงแค່ห้ายอดเท่านั้น

สูงมาก...

รู้สึกเหมือนตัวเองตัวเท่ามด

เมื่อขบวนเคลื่อนผ่านเข้าไปภายในกำแพงเมือง สองข้างทางถนนยังคงเต็มไปด้วยดอกไม้สีสดไส และต้นไม้สูงใหญ่ปลูกเรียงสลับเสมอ ทอดยาวนำทางไปยังรั้วพระราชวังที่ตั้งเด่นอยู่ไกลๆ

เอื้องดาวเรืองสังเกตว่าบ้านเรือนด้านในส่วนใหญ่โตขึ้นกว่าด้านนอกรั้วกำแพง ยิ่งเข้าใกล้เขตพระราชวังมากเท่าไร ขนาดเรือนอาศัยก็ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ เมื่อถามพ่อเพชรจึงรู้ว่า ยิ่งฐานันดรของเจ้าเรือนสูง ลักษณะเรือนก็จะใหญ่โตขึ้น และยิ่งที่ตั้งของเรือนยิ่งใกล้พระราชวังเท่าใด ก็ยิ่งบอกฐานันดร

เจ้าของเรือนได้เท่านั้น

เอื้องดาวเรียงจึงมั่นใจว่า เรือนต่างๆ ในเขตรั้วกำแพงเมืองนี้ ล้วนเป็นที่ประทับของพระญาติวงศ์กับเหล่าเสนาบดีใหญ่ทั้งนั้น

ใกล้ค่ำเต็มทีเมื่อขบวนเสด็จเดินทางจนถึงรั้วพระราชวังกัมโพชธานี กำแพงก่ออิฐล้อมขึ้นเป็นรั้วพระราชวังเอาไว้ทั้งสี่ด้าน ล้อมรอบด้วยคูน้ำเช่นเดียวกับกำแพงล้อมเมืองชั้นนอก แต่ละด้านนั้นจะมีประตูวังประจำทิศ ประตูที่ขบวนเสด็จของพระมหากษัตริย์ผ่านเข้าไปคือประตูประจำทิศตะวันออก อันเป็นประตูใหญ่สำหรับเข้าพระราชวัง

“เรียกว่าประตูเขยี่มหาร” พ่อเพชรหันมาบอกเธอ

พอผ่านเข้าประตูมาแล้ว เอื้องดาวเรียงมองไปยังอาคารสูงทางด้านขวามือ ซึ่งก่ออยู่บนฐานสี่เหลี่ยมสูง ด้านบนนั้นก็ยังมียอดฉัตรคลุมอยู่ด้วย

“นั่นอะไรเธอพี่เพ็ญ” เธอชี้

“นั่นจักเป็นหอโฌง” หนา พี่เห็นมีกลองอยู่บนนั้น”

“อ้อ...จริงด้วย พี่เพ็ญตาดีจังเลย”

เธอยังคงมองโน่นมองนี่ไม่หยุด เพราะมันกว้างใหญ่ราวกับเป็นเมืองอีกเมืองหนึ่งซ้อนกันอยู่ในนี้

“โห...นี่สินะที่ประทับของพระราชวงศ์ทั้งหลาย” เอื้องดาวเรียงพูดพลางมองตำหนักต่างๆ ที่เรียงตัวกันเป็นระเบียบตลอดสองข้างทาง บางตำหนักก็หุ้มทองทั้งหลัง บางตำหนักก็หุ้มแค่ครึ่งเดียว บางตำหนักก็ไม่หุ้มอะไรเลย

“มองทางด้วยแม่น้อย” พี่เพ็ญเริ่มดูเอื้องดาวเรียงที่เอาแต่มองไปทางโน้นทีทางนี้ที

“ด้านหน้ายังมีกำแพงอีกชั้นแน่ะ เมื่อไรจะถึงข้างในจริงๆ ลักทีพี่เพ็ญ” สาวน้อยยังคงตื่นเต้น เพราะนี่ก็ผ่านเข้าเขตพระราชวังมาแล้ว แต่ก็เหมือนยังต้องเดินอีกไกล

”หอโฌง เป็นที่ประดิษฐานกลองสำหรับตีบอกเวลาทุกสามชั่วโมง

“ตรงนี้เป็นเขตพระราชวังชั้นนอก อันเป็นที่ประทับของพระราชวงศ์
 ดำหนักของพระองค์เองก็อยู่ในแถบพระราชวังชั้นนอกนี้ด้วย” พ่อเพชรบอก

“อย่างนั้นพระราชวังชั้นในก็เป็นประทับเฉพาะของพระมหากษัตริย์กับ
 สตรีฝ่ายในใช่ไหมคะ”

“ถูกแล้ว” เขาตอบเรียบๆ

จนผ่านกำแพงชั้นสุดท้ายเข้าสู่เขตพระราชวังชั้นในมาหยุดขบวนรออยู่ที่
 หน้าท้องพระโรงกลาง ตัวอาคารเป็นไม้สักแกะสลักกลดลวยวิจิตรอ่อนช้อย
 แล้วลงรักปิดทับด้วยทองคำ ผืนและเสายังประดับประดาไปด้วยอัญมณี จึงมี
 แสงประกายวิบวับไปทั่วอาคาร ด้านบนคือหลังคาซ้อนกันเป็นปราสาทยอดสูง
 เทียมฟ้า คนพม่าคงชอบทองเป็นชีวิตจิตใจ มองไปทางใดก็เห็นแต่สิ่งประดับ-
 ประดาด้วยทองคำแทบทั้งนั้น

ระหว่างที่รอพระมหามหารัชมารชาและพระองค์ดำเข้าเฝ้าพระเจ้าหงสาวดี
 เอื้องดาวเรืองก็หันไปมองยอดพระเจดีย์ชเวมอดอที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเขต
 รั้วพระราชวังชั้นนอก จากที่เคยเห็นอยู่แต่ไกลๆ ในป่า ตอนนี้ได้มองใกล้ขึ้น
 พระเจดีย์มีขนาดสูงสักราวสามสิบวา หากคิดจะเทียบกับตึกก็คงสูงเทียบตึกสิบชั้น
 แม้แต่กำแพงภายในวังก็ทำได้เพียงบดบังฐานของพระเจดีย์เอาไว้จากสายตาเพียง
 เล็กน้อยเท่านั้น

“พี่เพ็ญดูพระเจดีย์สิ สูงจัง ทำด้วยทองหมดนั่นเลยหรือเปล่าก็ไม่รู้”

“นั่นสิจ๊ะ” พี่เพ็ญยกมือขึ้นประคบเป็นทรงดอกบัวตูม ยกมือจรดนิ้ว
 หัวแม่มือที่หว่างคิ้ว แสดงความเคารพต่อพระเจดีย์อย่างสงบนิ่ง แตกต่างกับ
 เอื้องดาวเรืองที่ยังหันซ้ายหันขวา อยากเห็นโน้นเห็นนี้ให้คลายสงสัย โดยเฉพาะ
 พระเจ้าหงสาวดีนามว่าบาเยนงอนี้ หากเห็นเป็นบุญตาสักครั้งได้คงดี

“อยู่เฉยๆ เถิดแม่น้อย ทหารหงสาวดีเริ่มหันมามองเจ้าแล้วหนา”

“เจ้าค่ะ” แม้ร่างกายจะอยู่นิ่ง แต่สายตาก็ยังคงซุกซน เธอมองทหารยาม
 พวกมันมองเธอไม่ละสายตา ที่แรกเธอสงสัย แต่สักพักก็เริ่มเข้าใจ คงเพราะ
 ใ้ไข่มุกก้อนหม้อที่ทาอยู่ทั้งตัว จนเหลือแต่ตาใสๆ กับปากแดงๆ นี้ทำให้เธอดู
 ประหลาดเหมือนเงาปาหลุดเข้ามา

ยืนรออยู่นานสองนาน สงสัยว่าการราชการครั้งนี้คงไม่จบง่ายๆ เธอยืนบิดไปมาเพราะอาการปวดจี๊ดที่กลืนไว้ตั้งแต่ก้าวเข้ามาในเขตหงสาวดีเริ่มรุนแรงขึ้น

“เป็นอันได้อีกแม่น้อย” พี่เพ็ญถามด้วยความกังวล

“ปวด...” เอื้องดาวเรียงพูดพร้อมกับกุมมือปิดตรงหว่างขา พี่เพ็ญจึงเข้าใจ

“อดทนอีกหน่อยมิได้ฤฯ”

“ไม่ไหวแล้ว! จะราดแล้ว!”

เอื้องดาวเรียงวิ่งออกนอกแถวขบวนไปถามทหารยามด้วยภาษาพม่าสำเนียงประหลาด ทหารยามพากันขบขัน ก่อนจะตอบเธอ

“ทุ่งตะวันตกท้ายวังโน่น”

“หา!”

ตอนนี้เธออยู่ฝั่งตะวันออก ต้องวิ่งออกไปยังวังชั้นนอกอ้อมไปฝั่งตะวันตก เพราะจะให้วิ่งฝ่าท้องพระโรงทะเลสาบในไปยังทุ่งอีกฟากคงไม่ได้

เอื้องดาวเรียงไม่รอช้า ดัดปลายเท้าออกวิ่งไปยังทุ่งท้ายวังให้เร็วที่สุด โดยไม่สนใจฟังคำรังห้ามใดๆ ของพี่เพ็ญเลย เธอเป็นถึงนักกีฬาวิ่งแข่งกีฬาสีของโรงเรียน จะไม่ยอมให้น้ำในกระเพาะปัสสาวะไหลออกมาไวกว่าเด็ดขาด

เพียงเดียวเดียวเอื้องดาวเรียงก็วิ่งมาจนถึงท้ายพระราชวังชั้นนอก

ใช่แน่ๆ ต้องใช่แน่ๆ เธอเพ่งมองไปยังทุ่งหญ้ากว้างรกชัฏ ก่อนวิ่งฝ่าตงหญ้าเข้าไปด้านใน เพียงนั่งลงทิวหญ้าก็สูงจนท่วมหัว เธอจึงรีบปลดผ้าออกแม็กลิ้นโดยรอบจะไม่น่าอริมย์เท่าไร แต่ด้วยความปวดจึงไม่สนใจอะไรทั้งนั้น นอกจากค่อยๆ ปลดความทุกข์ออกมาอย่างสบายตัวและสบายใจ

ผ่านไปครู่ใหญ่ จนกระทั่งธุระจวนเสร็จ เธอก็สะดุ้งโหยงเมื่อมีเสียงดังมาจากเบื้องหลัง

“เจ้าอย่าห้ามข้า ข้าจักไปดูให้จงได้” เป็นเสียงของผู้ชายเถียงกันจึงมำ เป็นภาษาพม่าโบราณ ฟังชัดบ้างไม่ชัดบ้าง เธอจึงรีบผูกผ้าโจงกระเบนแบบหลวมๆ แล้วลุกขึ้นยืนทันที จึงเห็นเป็นคนหนุ่มสองคนแต่งกายใส่โล่สรงโพกผ้าอย่างทหารพม่า ยืนอยู่ในทุ่งนี้

“ไอ้พวกตีนกลม” เธอตะโกนด่าเป็นคำไทยทันที
 “ตีนกลมๆ” หนึ่งในนั้นตอบเธอด้วยภาษาไทยโบราณดัดสำเนียงพม่า
 “ฟังภาษาเราออกด้วยหรือ!” เด็กสาวเอ่ยด้วยความตกใจ
 “แม่คนหน้าดำเยื้องถ่านผืนนี้ แต่งกายเยี่ยงโยเดีย นางเป็นผู้ใดกัน เรา
 มิเคยเห็น” เขาหันไปถามคนอื่นอีกคน
 “เอ็งดาวเรียงหันไปมองหนุ่มอีกคนที่ยืนอยู่คู่กัน ตาเบิกโตขึ้นทันที
 “พี่ปาวี!” เธอร้องเรียกเสียงหลง และเดินแหวกหญ้าเข้าไปกุมแขนของเขา
 ไว้แน่น

“ตะนิงกะนเหว่ เจ้ารู้จักนางดอกฤา ดี! เช่นนั้นเจ้าก็คุยกับนางไปเถิด เรา
 ไปก่อนหนา” เขาพูดเสร็จก็กระโดดขึ้นปีนกำแพงวังออกไปด้านนอกอย่างชำนาญ
 “ตะนิงกะนเหว่” เธอทวนชื่อเขา แล้วนึกยิ้มออกจนสุดด้วยความดีใจ
 อย่างน้อยเธอก็มีพี่ชายมาอยู่เป็นเพื่อนอีกคน แต่เขากลับพยายามดึงแขนออก
 จากการเกาะกุมเพื่อจะตามอีกคนไป ทว่าเธอก็เกี่ยวรั้งเขาเอาไว้

“อโยเดียตัวถ่าน เอ็งจักปล่อยข้าฤาไม่!” เขาตะคอกด้วยความหงุดหงิด
 เพียงเท่านั้นเอ็งดาวเรียงก็ผวา พี่ปาวีคนนี้ไม่เหมือนที่เธอเคยรู้จัก ตั้งแต่เกิดมา
 เขาไม่เคยเอ็ดหรือชักสีหน้าใส่เธอ

“ไม่ใช่พี่ปาวีจริงๆหรือ นี่หนูเอง เอ็งดาวเรียงไง”
 เขาขมวดคิ้วเข้าหนักเพราะฟังคำไทยไม่ถนัดนัก เอ็งดาวเรียงจึงเปลี่ยน
 มาพูดด้วยคำพม่าแทน ที่นี้เขาถึงพอเข้าใจ

“ปาวีใด ข้ามิรู้จัก จงปล่อยข้า อโยเดียพี่ปาวี!”
 ตะนิงกะนเหว่เอ็ดจนเอ็งดาวเรียงหน้าเสีย เขาคงคิดว่าเธอเป็นพี่ปาวี
 เสียกระมัง ถึงได้เอาเขมาทักท้วงอย่างนั้น

“ไม่ใช่พี่ปาวีจริงๆใช่ไหม” เธอถามอีกครั้ง เพื่อเขาจะหลุดเข้ามาอยู่ใน
 อดีตเหมือนกัน แล้วสร้างเป็นคนอื่น

“จงจำไว้อโยเดีย ข้ามิเคยรู้จักเอ็ง อย่ามาต้องตัวข้า!” เขาสะบัดมือเธอ
 ออก แล้วตะกายขึ้นไปอยู่บนยอดกำแพงวัง ก่อนจะชายหางตามองคาคดโทษเธอ
 แล้วจึงกระโดดลับหายออกไปในพริบตา